

FESTIVAL

ZOMER SINT-PIETER

middagen vol klassiek

Wolfgang Amadeus Mozart

(1756-1791)

Strijkkwartet in F-groot, KV. 590

Allegro moderato

Allegretto

Menuetto

Allegro

Claude Debussy

(1862-1918)

Strijkkwartet in g klein, op. 10

Animé et très décidé

Assez vif et bien rythmé

Andantino, doucement expressif

Très modéré - Très mouvementé

ZOMER 2023

16.08

PROGRAMMA VAN DE DAG

QUATUOR VOCE

Sarah Dayan

viool

Cécile Roubin

viool

Guillaume Becker

altviool

Lydia Shelley

cello

VOLGEND CONCERT

17.08

QUATUOR ALFAMA

—

Felix Mendelssohn

(1809-1847)

Strijkkwartet in f-klein, op. 80

Patrick Leterme

(1981)

Trois mouvements pour quatuor à cordes

In de ordening van Mozarts werken is KV 590 het laatste van de Pruisische kwartetten, gecomponeerd in Wenen in juni 1790. Het is het tweelingbroertje van het kwartet in Bes, KV 589, dat Mozart een maand eerder componeerde, in een bijzonder onproductieve periode in zijn leven, toen hij geplaagd werd door twijfels en zich tot over zijn oren in de schulden had gestoken. Hij beleefde een existentiële crisis die zowat tot het einde van dat jaar zou duren. Verder hoeven we wellicht niet te zoeken naar de redenen voor het sombere en wanhopige karakter van dit kwartet, een van Mozarts felste werken, op het brutale af. “Er heerst een soort quasi onafgebroken koortsige en harde veeleisendheid”, schrijft de Franse musicologe Brigitte Massin. Ze licht vervolgens de vier delen van het werk toe: het allegro moderato start met een heftige, trotse aanhef, maar het vervolg klinkt van meet af aan anders, met nogal ongeremde kreten van hoop en haast verwilderde accenten. Het andante wordt van begin tot einde beheerst door een aangehouden dwingend ritme waardoorheen vurigheid en nostalgie beurtelings tot uitdrukking komen. Het menuet heeft een zeer gewaagde vorm: nooit was muziek minder evenwichtig, minder klassiek, minder doordrenkt van mystieke berusting dan deze bruuske uitbarstingen van ironie, bitterheid en opstandigheid. En ze voegt eraan toe: “Werd elk belangrijk thema van dit kwartet afzonderlijk gespeeld, dan zou het een ongedwongen of opgewekt kunnen klinken; het wonder is dat ze tot getuigenis zijn gemaakt van een ontreddering en angst die de bitterheid en opstandigheid niet minder helder maken en die de technische perfectie van de uitvoering niet minder ondraaglijk maakt.”

Debussy's kwartet werd begin 1893 voltooid en ging datzelfde jaar in première in de Société Nationale de Musique in Parijs, waar het werd uitgevoerd door het beroemde Quatuor Ysaÿe.

We weten niet waarom Debussy besloot om zich aan een van de moeilijkste muzikale vormen te wagen. Feit blijft dat dit een van zijn meest gestructureerde werken is: de volvoerde vorm is absoluut klassiek, het resultaat van de opleiding die hij had genoten en waarvan hij wilde laten zien dat hij die volledig beheerste. Maar hoe gedurfd zijn hier de harmonieën, het onderzoek naar instrumentale kleuren en de heerlijk grillige, absoluut vernieuwende geest! Deze spanning tussen klassieke vorm en een bewust vernieuwende toon is wat dit werk kenmerkt. Het werk werd het jaar daarop gepubliceerd door Durand onder de titel *Premier quatuor* (maar er zou nooit een tweede volgen...) en draagt het mysterieuze opusnummer 10 – we weten niet welke werken opus 1 tot 9 zijn en bovendien kreeg geen enkel ander werk van Debussy een opusnummer mee. Debussy zou van plan zijn geweest om het werk op te dragen aan zijn vriend Ernest Chausson, maar diens nogal gereserveerde reactie weerhield de componist daar uiteindelijk van.

De gedurfde moderniteit van dit kwartet komt louter met klankmiddelen tot uiting, door het versmelten van de timbres van de vier instrumenten, waarmee Debussy al uitgebreid heeft geëxperimenteerd, en door de aandacht die hij aan de klankmaterie besteedt, wat al meteen bij de aanhef van het eerste deel hoorbaar is. Zo zeer dat men bij de aanvang van deze subtiele revolutie in de muziek met recht kan spreken van een esthetiek, ja zelfs een poëtica van het timbre.

Het kwartet draagt de stempel van César Franck (wiens kwartet in 1890 door dezelfde Société Nationale in

première werd gebracht) en zijn beroemde cyclische vorm, een compositietechniek die erin bestaat ritmische of thematische elementen (soms licht gewijzigd, soms volledig getransformeerd) te hergebruiken in de vier delen van het werk, om de stilistische samenhang ervan te versterken. Van Franck herkennen we ook het vurige en gepassioneerde sentiment, dat hij rechtstreeks overnam van de Duitse romantiek maar verfransde om het aanvaardbaar te maken na de Franse nederlaag van 1870 en de annexatie van Elzas-Lotharingen door het Duitse Rijk. Het kwartet bevat ook veel elementen die ontleend zijn aan meer exotische werelden. Zigeunermelodieën, Spaanse en Balinese muziek behoren tot de inspiratiebronnen, maar worden geïntegreerd in een volledig persoonlijk en origineel klankdiscours, alsof ze versmolten zijn in de massa, meegesleept door het genie van de componist.

Claude Jottrand

Vertaling: Koen Van Caekenberghe

Quatuor Voce

Al achttien jaar lang geeft het Quatuor Voce vorm aan zijn kijk op het strijkkwartet als een veelvormig en avontuurlijk ensemble. Als laureaten van talrijke internationale wedstrijden toerden de leden van het kwartet de wereld rond, van Helsinki tot Caïro en van Tokio tot Bogotá. Ze zetten zich in om de grote werken van het klassieke repertoire uit te dragen, alleen of met uitzonderlijke artiesten zoals Yuri Bashmet of Gary Hoffman. Daarnaast er ook toe te experimenteren ze graag met diverse performancevormen: ze geven een stem aan meesterwerken uit de stomme film en delen het podium met een grote diversiteit aan artiesten, zoals de cellist Vincent Segal, de zangers Kyrie Kristmanson en Aynur, de choreograaf Thomas Lebrun, het gezelschap Christian & François Ben Aïm en recent nog het griot-trio Da Kali (Afrikaanse vertellers). Het Quatuor Voce geeft regelmatig compositieopdrachten en creëert muziek van hedendaagse componisten.

Zelf leerden de leden van het Quatuor Voce de kneepjes van het vak bij het Quatuor Ysaÿe en bij Günter Pichler, de charismatische eerste viool van het Alban Berg Quartet; en nu geven ze vol begeestering hun ervaring en expertise door aan de jongere generaties. In de jaren 2010 smeedden ze een nauwe band met Proquartet en met de conservatoria van Seine-Saint-Denis, met wie ze een veeleisend parcours voor strijkkwartetten uit de grond stampten. In 2021 werd het Quatuor Voce benoemd tot ensemble in residentie aan de Haute École de Musique de Genève, waar het, als opvolger van Gábor Takács-Nagy, onderricht geeft in de kunst van het strijkkwartet. Behalve deze samenwerkingen met muziescholen richtte het Quatuor Voce twee academies voor kamermuziek op: Quatuor à Vendôme in 2017 en Rendez-vous des Princes in 2021.

De afgelopen seizoenen reisde het ensemble de wereld rond met tournees in Japan, Colombia, Australië en de Verenigde Staten, en gaf het talrijke concerten in heel Europa: in Denemarken, Zwitserland, Duitsland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk, om nog maar te zwijgen van de vele concerten in de grote Franse concertzalen (Opéra de Nantes, Philharmonie de Paris, TAP de Poitiers, Théâtre des Champs-Élysées enz.). Het Quatuor Voce stond al op gerenommeerde podia als het Amsterdamse Concertgebouw, het Wiener Konzerthaus, de Philharmonie de Paris, de Philharmonie Berlijn, de Kölner Philharmonie, de Philharmonie Luxembourg, alsook het Paleis voor Schone Kunsten (Bozar) in Brussel, Victoria Hall in Genève, Kioi Hall in Tokio, Teatro Colón Bogotá, La Fenice in Venetië...

Hun nieuwe project, genaamd 'Figures Argentines', verkent de diversiteit van de muzikale folklore van Argentinië aan de hand van muziek van Ginastera, Piazzolla en via opdrachten aan jonge componisten zoals Fernando Fiszbein en Gabriel Sivak. Samen met de grote gitarist Pablo Márquez waren ze uitgenodigd voor een residentie in de Abbaye de Royaumont, waarna ze in het vliegtuig naar Buenos Aires gestapt zijn voor een tournee door Argentinië in het voorjaar van 2023.

Hun opnames van Schubert, Beethoven, Mozart, Brahms, Bartók, Janáček en Schulhoff zijn geprezen en aanbevolen door de internationale pers, waaronder The Strad, Télérama (FFFF), Süddeutsche Zeitung, Diapason (5 Diapasons), The Guardian... Hun bevoorrechte relatie met het label Alpha Classics gaf al aanleiding tot vijf opnames met het kwartet en in samenwerking met gerenommeerde artiesten als Juliette Hurel, Emmanuel Ceysson, Jodie Devos en Lise Berthaud. Op basis van talrijke ontmoetingen met improvisatoren uit de meest uiteenlopende milieus bedacht het Quatuor Voce "Itinéraire", een 16-snarige reis van Brazilië naar Indo-

nesië, via Iran, Cuba en Egypte: een nieuw repertoire op de grens van geschreven en geïmproviseerde muziek dat in nauwe samenwerking met vijf componisten gecreëerd wordt. Het album Itinéraire verscheen in het najaar van 2018. In het najaar van 2019 brachten ze voor hun vijftiende verjaardag een album uit met de vijftiende strijkkwartetten van Mozart en Schubert. Ze werkten ook mee aan het album Ballad in Red (Aparté) van Emmanuel Ceysson, eerste harpiste bij het Los Angeles Philharmonic Orchestra, en namen met klarinettist Florent Héau het kwintet van Brahms op bij het label Klarthe. Hun cd Poétiques de l'Instant : Debussy / Balmer (2022) werd zeer goed ontvangen door de recensenten en werd bekroond met een Diapason d'Or en een Diamant door Opéra Magazine. Poétiques de l'Instant is een tweeluik bestaande uit twee albums van Franse muziek (Debussy / Ravel) en van nieuw werk (Bruno Mantovani / Yves Balmer), waarin het Quatuor Voce wordt bijgestaan door sopraan Jodie Devos, Rémi Delangle (klarinet), Juliette Hurel (fluit) en Emmanuel Ceysson (harp). De tweede cd, rond het werk van Ravel, komt in 2023 uit. Het Quatuor Voce bedankt Monceau Assurances, de DRAC Pays de la Loire, Spedidam, het Centre National de la Musique, Adami, Sacem, ProQuartet-CEMC en de leden van Carré Voce voor hun steun.

30CC
Annick Dumalin
Robrecht Penders
Yves Gasia

Artistiek directeur /
Artistic Director
ARTS/SCÈNE
PRODUCTION
Bernard Mouton

Communicatie & pers /
Communication & press
30CC
communicatie@30CC.be

Info
016 27 42 40
30CC.be
info@30CC.be

30CC en OPUS 3 danken van harte allen die hebben bijgedragen tot de realisatie van de 22ste editie van Zomer van Sint-Pieter: het stadsbestuur van Leuven, het bestuur en het team van 30CC en in het bijzonder ... de artiesten en het publiek!

30CC and OPUS 3 want to thank everyone involved in creating this 22nd edition of Zomer van Sint-Pieter: the city council of Leuven, the direction and team of 30CC and especially ... the artists and the audience!

CONCERTTIPS

Zin in meer klassieke muziek? Check dan alvast deze concerttips voor het seizoen 2023-2024. Op www.30CC.be ontdek je uiteraard het volledige programma.

Fancy more classical music? Check out these concert tips for the 2023-2024 season. Of course, you can discover the full programme on www.30CC.be.

03.10.23
din - Tue
Schouwburg

Legros, sterzanger van Gluck
Legros, star singer of Gluck
REINOUD VAN MECHELEN & A NOCTE TEMPORIS

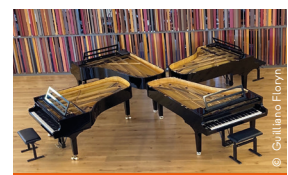
22.10.23
zon - Sun
Schouwburg

Sjostakovitsj Celloconcert
Shostakovich Cello Concerto
YIBAI CHEN & BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA

05.11.23
zon - Sun
Minnepoort

Openingsconcert veelbeLEUVEND
20 muzikanten, 4 Steinways en 3 concerti van Bach!
Opening concert veelbeLEUVEND
20 musicians, 4 Steinways and 3 Bach concertos!

21.01.24
zon - Sun
Wagehuys

Quatuor pour la Fin du Temps
veelbeLEUVEND - jong klassiek
BRECHT VALCKENAERS & FRIENDS

